

THE CLOTHESLINE

BY JEFFREY L. HARRIS

THE CLOTHESLINE
BY JEFFREY L. HARRIS

LJETOPIS STUDIJSKOG CENTRA SOCIJALNOG RADA

Godišnjak

IZDAVAČ

Pavni fakultet-Studijski
centar socijalnog rada,
Sveučilište u Zagrebu

Yearly

PUBLISHER

University of Zagreb, Faculty
of Law-Department of
Social Work

UREDNIŠTVO

Marina Ajduković, Gojko Bežovan, Aleksandar Halmi, Josip Janković, Mladen Knežević,
Ivan Magdalenić, Dušan Milinković

EDITORIAL BOARD

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Marina Ajduković

EDITOR IN CHIEF

ZAMJENIK GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA DEPUTY EDITOR

Mladen Knežević

TAJNIK

Branka Sladović

SECRETARY

LEKTOR

Branka Römer

LECTOR

PRIJEVOD NA ENGLESKI

ENGLISH TRANSLATION

Branka Sladović

ADRESA UREDNIŠTVA

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Studijski centar socijalnog rada
Nazorova 51, 10000 Zagreb
Tel. +(385) 1 274 996 Fax. +(385) 1 274 219

ADRESS

TISAK

PRESS

Sveučilišna tiskara, d.o.o., Zagreb, Trg m. Tita 14

UDK 364.4(058)

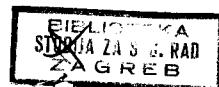
ISSN 1330-6456

PRAVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
STUDIJSKI CENTAR SOCIJALNOG RADA

LJETOPIS
STUDIJSKOG CENTRA
SOCIJALNOG RADA

1995.

St-7042d

Zagreb, prosinac 1995.

Naklada 500 primjeraka

Sveučilišna tiskara, d.o.o., Zagreb, Trg m. Tita 14

UVODNA RIJEĆ

Pred nama se nalazi drugo godište *Ljetopisa Studijskog centra socijalnog rada*. Objedinjuje dio znanstvenog i stručnog rada nastavnika i suradnika Studija za socijalni rad tijekom 1995. godine.

U časopisu su tiskani znanstveni i stručni radovi te prikazi knjiga i skupova značajnih za područje socijalnog rada. Njihov sadržaj nije samo slika osobnog zanimanja autora za određeno područje, već su i odraz aktualnih pravaca razvoja socijalnog rada kao znanstvenog područja i pomažeće profesije. Tako su čak tri rada posvećena području supervizije, temi o kojoj se u nas ranije gotovo uopće nije pisalo. Kako to da se upravo sada superviziji posvećuje pozornost, iako je ona u svijetu već dugo vremena sastavni dio prakse socijalnog rada? Po svemu sudeći, aktivno sudjelovanje socijalnih radnika u pomaganju stradalnicima rata, razvoj odnosa između sustava socijalne skrb i nevladinog sektora, pridonjeli su razvoju svijesti o superviziji kao nasušnoj potrebi i sastavnom dijelu profesionalnog razvoja svih socijalnih radnika.

Slično je i s područjem grupnog rada koje je u nas bilo zanemareno. Naime, najveći broj stručnih radova u ovom broju *Ljetopisa* odnosi se na primjenu grupnog rada u različitim područjima - od doma za djecu do prognaničkog zbjega. To svjedoči o stalnom obogaćivanju i proširivanju prakse socijalnog rada.

U sadržajnom pogledu najveći se broj znanstvenih i istraživačkih priloga odnosi na prilagodbu djece i mladeži izazovima današnjice. Tako su opisani nalazi praćenja djece i adolescenata u progonstvu, stavovi srednjoškolaca prema ovisnosti, vrijednosne orientacije maloljetnih delinkvenata. Posebno su zanimljivi nalazi praćenja djelotvornosti novih pristupa u radu s djecom i mladeži, kao što je učenje vještina nenasilnog rješavanja sukoba ili iskustva pružanja individualne podrške djeci koja žive u ugrožavajućim okolnostima.

Posebnu vrijednost ovom broju *Ljetopisa* daju teorijski i pregledni čanci koji navedena istraživanja i praktična iskustva stavljuju u širi kontekst osmišljavanja i razvoja socijalnog rada kao primjenjenog znanstvenog područja. Stoga se nadam da će ovaj *Ljetopis* biti još jedan poticaj razvoju socijalnog rada i to kao ishodište novih istraživanja, osmišljavanja prakse i teorijskog promišljanja.

Glavna i odgovorna urednica
Marina Ajduković

SADRŽAJ

Istraživanja

Josip Janković:

Poteškoće prognane djece
u vlastitom viđenju i viđenju majki 7

Branka Sladović:

Evaluacija programa učenja
rješavanja sukoba u dječjoj dobi 13

Kristina Čiček:

Uloga obitelji u samopoimanju
adolescenata 27

Marina Ajduković,

Damir Ljubotina:

Psihosocijalna prilagodba adolescenata
na progonstvo 41

Ivan Magdalenić:

"Romska komponenta" maloljetničke
delinkvencije u Županiji Međimurskoj 51

Danko Bakić:

Razlike između maloljetnih delinkvenata
i nedelinkvenata u odnosu na prihvocene
vrijednosti 69

Gordana Medarac,

Sanda Puljiz:

Srednjoškolci i ovisnosti 79

Mladen Knežević:

Mogućnosti osudjenika za vertikalnu
socijalnu promociju 93

Teorija i metodologija socijalnog rada

Aleksandar Halmi:

Teoretske paradigme i perspektive
u socijalnom radu 111

Mladen Knežević:

Nekoliko mogućih elemenata teorije
sistava u teoriji i praksi socijalnog rada 125

Nino Žganec:

Mogućnosti socijalnog rada
u organiziranju zajednice 137

Dušan Milinković:

Umiranje i gubici u starosti 149

Nino Žganec:

Supervizija u psihosocijalnom radu 165

Marina Ajduković, Boris Hudina

Nataša Jovanović:

Značenje supervizije u profesionalnom
razvoju socijalnih radnika 179

Josip Janković, Zdravka Leutar,

Marijana Majdak:

Individualna podrška prognanoj djeci 191

CONTENTS

Researches

Josip Janković:

Self-assessment and mothers assessment
of difficulties of displaced children 7

Branka Sladović:

Evaluation of the learning programme of conflict
resolution skills with school-age children 13

Kristina Čiček:

Role of the family in selfunderstanding
of adolescents 27

Marina Ajduković,

Damir Ljubotina:

Psychosocial adjustment of adolescents
on displacement 41

Ivan Magdalenić:

"Romians component" of youth delinquency
in county of Međimurje 51

Danko Bakić:

Diferences in value orientations
between youth delinquents and
non-delinquents 69

Gordana Medarac,

Sanda Puljiz:

Highschool students and addictions 79

Mladen Knežević:

Possibilities of vertical social promotion
for convicted people 93

Theory and Methodology of Social Work

Aleksandar Halmi:

Theoretical paradigms and perspectives
in social work 111

Mladen Knežević:

Some possible elements from sistem theory
in social work theory and practise 125

Nino Žganec:

Possibilities of social work
in organizing community 137

Dušan Milinković:

Dying and losses in old age 149

Nino Žganec:

Supervision in psychosocial work 165

Marina Ajduković, Boris Hudina

Nataša Jovanović:

The importance of supervision in profes-
sional development of social workers 179

Josip Janković, Zdravka Leutar,

Marijana Majdak:

Individual support to displaced children 191

• Nina Pečnik, Mira Miškulin:	Nina Pečnik, Mira Miškulin: Program psihosocijalne pomoći ženama prognanicama i izbjeglicama u kolektivnom smještaju u Zagrebu 209
Praksa socijalnog rada	Social Work Practice
• Kosa Bortek, Blanka Žic	Kosa Bortek, Blanka Žic: Grupni rad s roditeljima djece smještene u dječji dom 227
Marina Ajduković, Josip Janković	Marina Ajduković, Josip Janković,
Suzana Horvat-Kutle, Antonija Žižak, Blanka Žic:	Suzana Horvat-Kutle, Antonija Žižak, Blanka Žic: Smjernice za sprječavanje poremećaja u ponašanju djece stradalnika rata 233
Ivo Vidojević, Sanja Cesar, Zdravka Leutar:	Ivo Vidojević, Sanja Cesar, Zdravka Leutar: Iskustvo psihosocijalne podrške prognanicima starije životne dobi 239
Prijevod	Translation
Nando Belardi:	Nando Belardi:
Razvoj i težišta supervizije u Njemačkoj	Development and perspectives of super- vision in Germany 245
Prikazi	Reviews
Razvoj obrazovanja socijalnih radnika u Rumunjskoj (N. Mujić)	Development of education in social work in Romania (N. Mujić) 257
Službe za zaštitu zlostavljane i zanemarene djece u Austriji (N. Pečnik)	Protective agencies for child abuse and neglect in Austria (N. Pečnik) 261
Stručni sajam socijalnog rada (N. Žganec)	Professional social work fair (N. Žganec) 263
Child abuse and neglect 1994.	Child abuse and neglect 1994.
(B. Sladović)	(B. Sladović) 265
Socijalna gerontologija (D. Milinković)	Social Gerontology (D. Milinković) 273
Razgovori s obiteljima: Perspektive i procesi (M. Ajduković)	Family counselling - perspectives and processes (M. Ajduković) 275